

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

20 מרץ 2018

ה"ע 29026-12-14 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים

1

בפני משנה לאב בית הדין, כב' השופטת תמר בזק רפפורט
חבר בית הדין, רו"ח בני גבאי
חברת בית הדין, פרופ' אורית פישמן אפורי

העוררת בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד טל אייל-בוגר, רועי ורהפטיג ותום האזרחי

נגד

המשיבה הממונה על ההגבלים העסקיים
ע"י ב"כ עוה"ד עדי שם טוב ילוז ועפר מעוז

2

3

פסק דין

4

לפנינו בקשה מוסכמת בין הצדדים לביטול קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן –
הממונה) מיום 16.1.14, על פיה ניצלה העוררת לרעה את מעמדה כמונופולין.

7

1. ביום 16.1.14 יצאה לפני הממונה קביעה לפי סעיף 43(א)(5) לחוק ההגבלים
העסקיים, התשמ"ח-1988, (להלן – החוק), על פיה ניצלה העוררת, בזק החברה הישראלית
לתקשורת בע"מ (להלן – בזק) לרעה את מעמדה כמונופולין, בניגוד להוראות סעיף 29א
לחוק (להלן – הקביעה).

12

2. במוקד הקביעה עמדה פרקטיקת תמחור שהפעילה בזק משך חודשים אחדים בתחילת
שנת 2011, במסגרתה הוצע מנוי לקו טלפון נייד, הכולל מכסה חודשית של 200 דקות
שיחה ליעדים נייחים, במחיר של 19.9 ₪ לחודש (כאשר חריגה ממכסת הדקות תחויב
בתשלום של 10 אגורות לדקה ליעדים נייחים, ושל 14.8 אגורות לדקה ליעדים ניידים).
תעריף זה עמד בתוקפו למשך שישה חודשים, בסיומם בוצעה העברה אוטומטית של הלקוח
ל"סל תשלומים חלופי", שמחירו 59.90 ₪ לחודש (אלא אם הודיע הלקוח על רצונו
להתנתק או לעבור למסלול חיוב שונה).

20

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

20 מרץ 2018

ה"ע 29026-12-14 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים

באותה העת גבתה בזק מלקוחות אשר רכשו ממנה שירותי תשתית אינטרנט בלבד, ללא שירותי טלפוניה, סכום של 25 ₪, כתשלום עבור שירות ADSL Only. התוצאה הייתה שלקוח שביקש באותה תקופה לרכוש שירותי טלפוניה נייחת מחברה אחרת בשיטת VoB על גבי תשתית האינטרנט של בזק, נדרש לשלם לבזק סך 25 ₪ כתשלום עבור ADSL Only וכן לשלם לחברה המתחרה סכום נוסף עבור שירותי VoB.

כאמור, בתקופת המבצע נמכרו שירותי טלפוניה ותשתית אינטרנט ללקוחות בזק שחפצו במסלול האמור במחיר התשתית +20 ₪.

מנגד, לקוחות שחפצו לקבל שירותי טלפוניה מחברה אחרת בשיטת VoB, שילמו את מחיר התשתית +25 ₪ (בגין ADSL Only).

לטענת הממונה, מצב דברים זה יצר בעזרת המבצע המדובר פער שלילי בין שני המחירים, בשיעור של 5 ₪ לחודש במשך חודשי המבצע.

בקביעה הסבירה הממונה כי בזק נקטה באסטרטגיה תמחורית, שעלולה הייתה לפגוע במתחרותיה של בזק במתן שירותי טלפוניה נייחת בשיטת VoB, באופן המהווה ניצול לרעה של מעמד מונופוליסטי, בשל הפער השלילי בין שני התעריפים כפי שנהג בתקופת המבצע, ללקוחות הרלבנטיים.

כאמור בקביעה, הביסוס המשפטי לה מצוי בדוקטרינת "הצרת המרווחים" הנוהגת בדין האירופי.

3. ביום 31.8.15 הגישה בזק ערר מפורט ומנומק על קביעת הממונה הנתמך בחוות דעת מומחה. להלן נזכיר על קצה המזלג מעט מטענותיה של בזק. נטען, בין היתר, כי מדובר בקביעה המרחיבה את דוקטרינת "הצרת המרווחים" האירופית מעל ומעבר להיקפה כפי שהוכרה בפסיקה באירופה ובאופן שלא הוכר בשיטת משפט כלשהיא. עוד נטען כי גם במישור העובדתי מדובר בקביעה שגויה, משום שבניגוד לטענת הממונה, מדובר בתמחור שהותיר מרווח ניכר למתחרים ואפשר להם להתמודד עם הצעת המחיר של בזק בשים לב

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

20 מרץ 2018

ה"ע 29026-12-14 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים

1 לתקופות ההתקשרות המקובלות אצל לקוחות, ואף בתקופת המבצע עצמו, ואשר נגעה
2 לנתח מבוטל מן השוק, ונעשתה בין היתר כדי להתמודד עם תחרות מצידה של חברת הוט,
3 שהציעה ללקוחות חבילות אטרקטיביות, שבזק מנועה הייתה מלהציען. עוד נטען, כי
4 מדובר בפרקטיקה שהותרה לבזק על ידי משרד התקשורת, כך שגם בהיבט זה אין הקביעה
5 ראויה.

6
7 4. בהמשך לכך הוגשה תשובת הממונה בה השיבה היא לטענות בזק, וכן הוגשו
8 מסמכים נוספים, עד אשר במהלך חודש אוקטובר 2017 התקיימו דיוני הוכחות בהם נחקרו
9 המצהירים והמומחים, בהמשך להם הגישה בזק סיכומים בכתב ונקבע מועד להשלמת
10 טיעון בעל פה.

11
12 5. בעיצומו של שלב הגשת הסיכומים, ביום 2.1.18 הגישה בזק בקשה להגשת ראיות
13 נוספות, ובהן תצהיר של מנהלת מחלקת מחשוב שווקי של בזק, אשר הצהירה כי החל מיום
14 15.5.08 ועד ליום 26.3.11 לא גבתה היא את התשלום האמור בסך 25 ₪ לחודש בגין
15 ADSL Only מלקוחות שעברו לצורך שירותי טלפוניה מחברה אחרת, אלא בחלוף
16 חודשיים לניוד. נטען, כי מצב דברים זה שולל מכל וכל את הטענה ל"מרווח שלילי"
17 לחברות מתחרות.

18
19 6. בעקבות בקשה זו, במועד שנקבע לשמיעת השלמת טיעונים בעל פה, 25.1.18, נאמר
20 לב"כ הממונה על ידי חברי בית הדין, כי אף שמדובר בראיות נוספות שהוגשו באיחור רב,
21 הן עשויות להשליך על תקפות הקביעה ומצריכות חשיבה מחדש.

22
23 7. בהמשך לכך, ביום 27.2.18 הודיעה הממונה כי לאחר בחינה של ממצאי הבדיקות
24 המשלימות בקשר עם הראיות החדשות שצירפה בזק לאחר הגשת סיכומיה, ובפרט מסמכים
25 שהתקבלו מבזק במענה לדרישת נתונים, סבורה הממונה כי המשך בירור משמעותן של
26 הראיות החדשות על הקביעה נשוא ההליך, דורש עוד בחינה עובדתית וכלכלית, וכפועל
27 יוצא גם התדיינות משפטית נוספת. לדברי הממונה, בשים לב לכך שקיימת הסתברות לא
28 מבוטלת כי המידע החדש שצירפה בזק בשלב זה עשוי להשפיע על הקביעה, ובהתחשב
29 בחלוף הזמן מאז האירועים הנדונים בקביעה, המשפיע גם על המשאבים שיידרשו על מנת

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

20 מרץ 2018

ה"ע 29026-12-14 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים

לברר את השפעת הראיות החדשות על הקביעה, אין הממונה רואה לנכון להוסיף ולעמוד על הקביעה. נוכח כך התבקש בית הדין לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 43(ד) לחוק, ולהורות על ביטול הקביעה נשוא ההליך שבכותרת. בד בבד, ובשל המועד המאוחר בו הציגה בזק את הראיות הנוספות, סבורה הממונה כי יש להטיל על בזק הוצאות משפט לטובת אוצר המדינה. הוסכם על הצדדים כי הוצאות אלו יעמדו על סך 80,000 ₪.

8. בתגובה לכך הודיעה חברת בזק כי היא מסכימה לבקשה, אולם הביעה היא את חששה, כי תצטייר תמונה מוטעה כאילו מבחינה מהותית לא חזרה בה הממונה מעמדתה המנומקת בקביעה, כך שההשפעה על הליכים אחרים, עלולה להיוותר. בהקשר זה צוין, כי תלויה ועומדת כנגד בזק תובענה ייצוגית בקשר עם הקביעה, ובזק זכאית ל"ניקוי שמה". בתשובה לכך ציינה הממונה, כי לא ניתן ליתן פסק דין המקבל את עמדתה של בזק, שכן שלב הסיכומים נעצר בעיצומו, בטרם הגישה הממונה את סיכומיה. נטען, כי בשלב זה אין הצדקה להשקיע משאבי ציבור בהליך לאור הנסיבות שהתגלו באיחור בשל מחדלה של בזק. אשר על כן, הממונה לא ראתה לנכון להמשיך ולעמוד על הקביעה.

9. לאחר שנפרשו בפנינו טענות הצדדים כאמור בערר, בתשובה ובתגובה, ולאחר ששמענו את הראיות ועיינו בראיות הנוספות, סבורים אנו כי יש להיעתר לבקשה המוסכמת של הממונה ושל בזק לביטול הקביעה, וזאת מנימוקי הממונה כפי שפורטו לעיל.

10. כפי שמציינת הממונה, בצדק, בשלב זה לא ניתן להתייחס לנימוקי בזק לגופם ולבסס את הקביעה בהסתמך עליהם, שכן בפנינו סיכומים אך ורק מטעם חברת בזק, ולא מטעם הממונה (ומשסבורה הממונה שיש לבטל את הקביעה, לא נראה כי האינטרס הציבורי מצדיק לחייב בהשלמת סיכומים מטעם הממונה בשלב זה).

דומה, שמשמצאה הממונה כי התמונה העובדתית שהתבררה לה בשלב מאוחר זה איננה מאפשרת להמשיך ולעמוד על הקביעה, הרי שמוצדק לבטלה. להסרת ספק: מדובר בביטול דעיקרא, כאילו לא הייתה קביעה מעולם. כפי שציינה הממונה בהודעתה, סבורה היא, לאחר שחקרה ודרשה בעניין, כי קיימת הסתברות לא מבוטלת שהמידע החדש שצירפה בזק עשוי להשפיע על הקביעה. הערכה זו, בצירוף המשאבים שיידרשו עתה לברור

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

20 מרץ 2018

ה"ע 29026-12-14 בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים

העניין, הביאה את הממונה לכלל מסקנה כי יש לבטל את הקביעה ובעקבות כך הוגשה
הבקשה דנן. כלומר, בבסיס ביטול ההודעה, נמצאים נימוקים העשויים לגעת לגוף העניין,
אולם בשלב מאוחר זה לא ניתן או לא מוצדק לבררם. אכן, אין הממונה מאשרת כי הקביעה
הייתה מוטעית מיסודה ולשיתתה יש לבטלה מפאת חוסר היכולת וההצדקה לברר, בשלב
זה, את העניין עד תומו.

פסק דין זה בו מבטלים אנו את הקביעה אינו מכריע לגוף העניין, אף שנשמעו
ראיות וטענות למכביר, והוא מקבל את עמדת הממונה שצוינה לעיל, כי בנסיבות העניין
נמצאו נימוקים מהותיים אשר ייתכן שבכוחם היה להשפיע על הקביעה מלכתחילה, אולם
בשלב מאוחר זה לא ניתן לבררם ועל כן יש לבטל את הקביעה דעיקרא.

11. אשר על כן, מבוטלת קביעת הממונה כנגד בזק כפי שניתנה ביום 16.1.14.

נוכח השלב המאוחר בהליך בו הוגשה הבקשה לצירוף ראיות נוספות, ובהתאם
להסכמת הצדדים, תישא בזק בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 80,000 ₪.

ניתן היום, ד' ניסן תשע"ח, 20 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.

רו"ח בנימין גבאי

חבר

פרופ' אורית פישמן אפורי

חברה

תמר בזק-רפפורט

שופטת [אב"ד]

